

ΥΓΙΕΙΝΗ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στις 9 και 10 Οκτώβρη διεξήχθη στη Ρώμη η Πανευρωπαϊκή διάσκεψη, σχετικά με τις "καλύτερες πρακτικές πληροφόρησης και διαβουλεύσεων στο πεδίο της υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος στον τομέα των διυλιστηρίων" στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις υπό ένταξη Χώρες. Την οργάνωση της διάσκεψης, είχε η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Ορυχεία, Χημική Βιομηχανία και Ενέργεια. (EMCEF).

Το κείμενο που λάβαμε στην πρόσκληση της EMCEF, ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής:

"Ο τομέας διύλισης πετρελαίου είναι στρατηγικής σημασίας. Χαρακτηρίζεται από λίγες μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις, με σημαντικές συνεχόμενες διαδικασίες αναδιοργάνωσης που αντιπροσωπεύονται έντονα στις υπό ένταξη χώρες και ενέχονται σε συγκεκριμένες οδηγίες της ΕΕ όσον αφορά για παράδειγμα τα θέματα για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον στον εργασιακό χώρο και στις γειτονικές περιοχές.

Η οικονομική σημασία αυτών των παραγωγικών δομών ειδικά για τις ογκώδεις επενδύσεις και τις σημαντικές διοικητικές δομές που απαιτούνται, χρειάζεται έναν ισχυρό βαθμό κοινωνικής αποδοχής της ίδιας της βιομηχανικής εγκατάστασης.

Αυτή η αποδοχή είναι βασισμένη σε τρεις παράγοντες ικανότητας υποστήριξης: οικονομικός, κοινωνικός και περιβαλλοντικός.

Αυτός είναι ο λόγος που η θέση και η διοίκηση των εγκαταστάσεων, η επανατοποθέτηση και ο εκσυγχρονισμός τους απαιτούν μια ισχυρή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και ιδιαίτερα από την πλευρά της πληροφόρησης και των δικαιωμάτων διαβούλευσης για τον εργαζόμενο και τους εκπροσώπους της συνδικαλιστικής οργάνωσης."

Σχεδόν ταυτόχρονα διάβασα ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο της Περιβαλλοντολόγου Μηχανικού Χ. Θεοχάρη με θέμα "Οικολογική διαχείριση της υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας στις επιχειρήσεις-δυνατότητες και προϋποθέσεις συνεργασίας" (<http://www.inegsee.gr/enimerwsi-33-doc2.htm>).

Μπορώ να πω πως το άρθρο της Χ.Θ. περιλάμβανε την θεωρητική παρουσίαση του προβλήματος, και στη συνδιάσκεψη της Ρώμης παρουσιάστηκαν από μια σειρά αντιπροσώπους οι πρακτικές που αναφέρονται στο θέμα αυτό.

Εκπροσωπώντας την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Πετρελαιοειδή, Διυλιστήρια και Χημική Βιομηχανία (ΠΟΕΠΔΧΒ) πήρα μέρος στην διάσκεψη, και θα προσπαθήσω παρακάτω από τις σημειώσεις μου, να σταχυολογήσω ορισμένες ενδιαφέρουσες πρακτικές αναφορές και επισημάνσεις, από τις διάφορες παρουσιάσεις που έγιναν.

Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης του ενδιαφέροντος και των πρακτικών αντιμετώπισης τέτοιων ζητημάτων σε κάθε χώρα. Είναι γεγονός επίσης πως μετά από κάποιο μεγάλο δυστύχημα που συμβαίνει με ανθρώπινα θύματα, τότε υπάρχει αυξημένη ευαισθητοποίηση και ενδιαφέρον όλων των παραγόντων για λήψη μέτρων προστασίας, πρόληψης κλπ.

Σε μερικές χώρες υπάρχουν κοινές επιτροπές εργαζο-

Από το Γιώργο Βασιλειάδη

Γραμματέα Εκπαίδευσης και Μελετών της ΠΟΕΠΔΧΒ

μένων-εργοδοσίας με ισότιμη και ισάριθμη συμμετοχή (5+5) που οι ομόφωνες αποφάσεις εκτελούνται άμεσα. (Νορβηγία)

Ιδιαίτερο βάρος και προσοχή των εργολάβων που χρησιμοποιούν τα διυλιστήρια, για ενημέρωση στα θέματα ασφάλειας των εργαζομένων τους που χρησιμοποιούν στα διυλιστήρια. Ίδια μέτρα προστασίας και ενημέρωσης με το προσωπικό της επιχείρησης. Την ευθύνη σε κάθε περίπτωση φέρει το διυλιστήριο.

Οριζόντια και κάθετη ενημέρωση και συνέργιες όλων των παραγόντων που εμπλέκονται στα θέματα υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος. Ενημέρωση και συνεργασία με τους πολίτες και τις οργανώσεις τους που κατοικούν στον περιβάλλοντα χώρο.

Σε μερικές χώρες υπάρχει οικονομικό κίνητρο προς τους εργαζόμενους για την μείωση των ατυχημάτων και απουσίας από την εργασία λόγω ασθένειας. (Γερμανία)

Συλλογή στατιστικών στοιχείων με μεθοδικό τρόπο αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, διαφάνεια και ενημέρωση εργαζομένων και πολιτών.

Στην Μεγάλη Βρετανία η δράση των επιτροπών υγείας και ασφάλειας που δραστηριοποιούνται οριζόντια και κάθετα είχε σαν αποτέλεσμα την μείωση των ατυχημάτων σε μια πενταετία κατά 1/3. Είναι ανεπίτρεπτο να συμβαίνουν πλέον φαινόμενα ντόμινο. Η Ασφάλεια και το περιβάλλον είναι θέματα πολιτισμού και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζονται.

Στην διάσκεψη αυτή, έγινε επίσης παρουσίαση της "οδηγίας IPPC" για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο ρύπανσης που δημοσιεύεται ολόκληρη σε άλλο σημείο του περιοδικού.

Έχοντας την πείρα 20ετους εργασίας σε διυλιστήριο μπορώ να πω ότι ενώ στην Ελλάδα (όπως διατυπώνεται από πολλές πλευρές), διαθέτουμε νομοθετικό πλαίσιο ισχυρό και εναρμονισμένο με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκεί

που χωλαίνουμε είναι η εφαρμογή των νόμων.

Σε αυτό συμβάλλουν:

Η ανεπάρκεια των κρατικών ελέγχων και η έλλειψη τεχνικών επιθεωρητών.

Η μη επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης της νομοθεσίας.

Το κυνήγι του άμεσου κέρδους από την εργοδοσία, αδιαφορώντας για επενδύσεις βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και προστασίας τους περιβάλλοντος.

Η υποτίμηση και η ευκαιριακή ενασχόληση έμπειρων συνδικαλιστών με θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Οι ίδιοι οι εργαζόμενοι που με τον φόβο της απόλυσης ή άλλων συνεπειών, κάνουν εκπτώσεις στα δικαιώματα τους που πηγάζουν από τη νομοθεσία. Μεγάλα "αγκάθια" που εγκυμονούν άλλωστε και μεγάλους κινδύνους στην Ελληνική πραγματικότητα παραμένουν:

Η μη τήρηση των αποστάσεων ασφαλείας μεταξύ των μονάδων παραγωγής ή δεξαμενών προϊόντων, με χώρους εργασίας όπως γραφεία, συνεργεία συντήρησης, εστιατόρια κ.α, κάτι που το έχουμε πληρώσει στο παρελθόν με 14 νεκρούς.

Μη εφαρμογή του νόμου για σύσταση μόνιμου τμήματος πυρόσβεσης σε διυλιστήρια και εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών. Η άμεση επέμβαση και καταστολή ενός συμβάντος είναι η προϋπόθεση μη ύπαρξης του φαινομένου "ντόμινο". Έλλειψη κουλτούρας για ισότιμη συνεργασία, όλων των παραγόντων που συμβάλλουν με τον ένα ή άλλο τρόπο στη βελτίωση της ασφάλειας στην εργασία και τη προστασία του περιβάλλοντος.

Δεν υπάρχει πολιτική μείωσης των ατυχημάτων η αν υπάρχει δεν είναι αποτελεσματική όταν στην διάρκεια μιας δεκαετίας ο δείκτης των ατυχημάτων είναι αυξομειούμενος, και όχι σε μια σταθερή πτωτική πορεία.

Διαπίστωση πολύ σημαντική πιστεύω είναι και η ακόλουθη. Όταν ένα διυλιστήριο ελέγχεται από το κράτος η ευαισθησία σε θέματα ασφάλειας και η λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος είναι κατά πολύ αυξημένη για ευνόητους λόγους, σε σχέση με τους ιδιώτες εργοδότες που ενεργοποιούνται θετικά μόνο και όταν διαπιστώσουν ότι έχουν όφελος στον ανταγωνισμό από μια περιβαλλοντική πολιτική εκλαμβάνοντας την σαν "ευκαιρία" παρά σαν καθήκον.